

Валерія КОЛЕНДЗЯН

здобувачка вищої освіти ОС «бакалавр»,
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

Андрій ПЕЧЕНЮК

канд. екон. наук, доцент, докторант,
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КОМПАНІЇ AMAZON, СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ

Amazon – одна з найбільших компаній у світі, заснована в 1994 році Джеффом Безосом у його гаражі в Сіетлі. Зараз компанія має мільйони клієнтів в більш ніж 200 країнах і займається торгівлею продуктами харчування, електронікою, забезпечує послуги хмарної інфраструктури та виробництва фільмів і телешоу.

Джефф Безос створив Amazon з метою продажу книг он-лайн. Починаючи з невеликого інтернет-магазину, Amazon дуже швидко розвивався. У 1997 році компанія вийшла на біржу NASDAQ, зібравши \$54 млн. Компанія Amazon почала розширювати свій асортимент, додаючи нові товари, такі як електроніка, одяг та інші товари.

У 2000 році Amazon запустив свій підрозділ хмарних технологій Amazon Web Services (AWS). AWS надав велику допомогу підприємствам, які шукали способи скорочення витрат на IT-інфраструктуру. У 2005 році Amazon запустив Amazon Prime, програму, яка дозволяє клієнтам отримувати безкоштовну доставку товарів на суму понад 25 доларів.

У 2007 році компанія Amazon випустила власний пристрій для читання електронних книг Kindle. У 2011 році Amazon випустив свій планшетний комп'ютер Amazon Fire. У 2015 році компанія запустила свого першого голосового помічника Amazon Echo, який відкрив нові можливості для інтерактивних технологій і розширив бізнес компанії на ринок «smart home». Крім того, Amazon стає все активнішим у виробництві фільмів і телешоу. У 2017 році Amazon купив Whole Foods Market за 13,7 млрд доларів.

Сьогодні Amazon є однією з найбільших компаній у світі за ринковою капіталізацією. У 2020 році прибуток компанії склав \$386 млрд, що на 38% більше, ніж у 2019 році.

AWS є важливою частиною бізнесу Amazon. У 2020 році чистий дохід AWS склав 45,4 мільярда доларів США. Водночас Amazon продовжує розвивати свій бізнес електронної комерції, розширюючи портфель продуктів і покращуючи доставку. Amazon Prime став дуже популярним серед клієнтів, що дозволяє компанії продовжувати залучати нових клієнтів і збільшувати витрати на вдосконалення сервісу. Крім того, компанія продовжує розвивати свої технології, такі як голосовий помічник Alexa, який забезпечує конкурентну перевагу на ринку інтерактивних технологій.

У 2020 році компанія Amazon випустила понад 30 нових телешоу та фільмів, в тому числі «The Boys», «Vorat Subsequent Moviefilm» та «Coming 2 America». Крім того, у 2020 році Amazon отримав 12 номінацій на премії «Оскар», зокрема за фільми «Sound of Metal» та «One Night in Miami». Це свідчить про те, що компанія займається не лише торгівлею товарами, а й має значний вплив на культурну сферу.

Також у 2020 році Amazon оголосив про створення 100 000 нових робочих місць у США та Канаді. Крім того, компанія пообіцяла інвестувати \$700 млн у підвищення кваліфікації своїх співробітників і розвиток технологій, що дозволило їй зберегти конкурентну перевагу на ринку.

За даними YCharts, на початок 2021 року ринкова капіталізація Amazon становила понад 1,6 трильйона доларів, що зробило її однією з найбільших компаній у світі. Зокрема, вона зайняла 2 місце серед американських компаній за цим показником (після Apple) і 3 місце у світі (після Apple і Microsoft).

У той же час, компанія Amazon зустрілася з критикою у зв'язку зі своєю політикою стосовно працівників. Деякі співробітники висловлювали своє невдоволення низькою заробітною платою та поганими умовами праці. Також були висловлені звинувачення щодо недостатньої охорони здоров'я працівників у зв'язку з пандемією COVID-19. Компанія Amazon пообіцяла вжити заходи для поліпшення умов праці та безпеки її співробітників.

У 2021 році начальник з відділу кадрів Amazon залишив компанію на тлі протестів через умови праці. До того ж, Amazon стикнувся з проблемами конкуренції та антимонопольного законодавства, оскільки деякі підрозділи компанії домінують на ринку та конкурують з меншими компаніями, що може призвести до обмеженої конкуренції та несправедливих умов для менших гравців.

Загалом Amazon є визнаним лідером у своїй галузі та має значний вплив на світову економіку та культуру. Проте компанія також зобов'язана забезпечити своїм співробітникам належні умови праці та захист здоров'я, що є ключовими аспектами сталого розвитку бізнесу в сучасному світі.

Перелік використаних джерел інформації:

1. Стоун Б. Продається все. Джефф Безос та ера Amazon. 2013. 400 с.
2. Брандт Р. Один клік: Джефф Безос і зростання Amazon.com. Лондон: Portfolio Penguin, 2011. 352 с.
3. Стоун Б. Amazon Unbound: Jeff Bezos and the Invention of a Global Empire. 2021. 512 с.
4. Palmer A. Amazon's HR chief, former engineer departs amid employee backlash and scrutiny of warehouse working conditions. CNBC. February 4, 2021.
5. Cerullo M. Amazon workers say company's new 'wellness' program is invasive. CBS News. February 18, 2021.
6. Spencer S. Amazon Must Do More for Workers Amid Covid-19, Lawmakers Say. Bloomberg. March 12, 2020.
7. Amazon.com Inc. (AMZN) Market Cap. YCharts. URL: https://ycharts.com/companies/AMZN/market_cap
8. Top 100 Global Brands // Interbrand. URL: <https://interbrand.com/best-global-brands/>
9. Porter J. Amazon Is a Monopoly That Should Be Broken Up, Says US Congress Report / Jon Porter. // The Verge. – October 6, 2020.
10. Fernández Campbell A. Amazon is now a \$1 trillion company, but its warehouse workers are still fighting for basic rights / Alexia Fernández Campbell. // Vox. – September 4, 2018.